



VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Sveriges Tvätteriförbund · 2018



Ett händelserikt 2018 läggs till handlingarna

Om någon för några år sedan berättat att vi skulle växa ur vår normala möteskostym och att vi tre förbundsmöten på raken skulle ha 125+ deltagare så hade jag varit förvånad men stolt. Med en stor portion ödmjukhet går det att konstatera att vi är en bit på väg men att fortsatt arbete krävs för att vässa agenda och möjligheter för alla deltagare. Med stor respekt för allas arbetstid och allt annat som påkallar ens uppmärksamhet måste vi ständigt förbättra oss. Trots allt kan man få lov att yvas lite grand efter 145 deltagare på höstmötet och 45 utställare. Alla såg ut att ha trevligt.

Personligen är jag också glad för att våra digitala satsningar slagit så väl ut. Infographics över branschens nyckeltal och digitala presentationer av bland annat vår rapport "Tvätt- och textilservicebranschens samhällsvärde" har tagits emot med intresse. Tvätt- och textilservicebranschen visar på en stor potential att växa och därmed att kunna erbjuda nyanställningar. Det underlag som presenterades i denna rapport på årsmötet pekade på att branschen kan dubblera antalet anställda, vilket innebär en nyrekrytering av 5 000 personer.

Vår spin-off från rapporten – "Jobb, Jobb, Jobb" – marknadsfördes via Facebook och LinkedIn och kommunicerades via Twitter.

Det vi har fått internationella lovord för är vår nyskapande animerade film "Filmen om T-märket & Auktorisationskontrollen" med den helt unike Björn Ranelid som berättare. Tack Björn och tack Explainer som utvecklade denna för oss. Filmen finns också i engelsk version för att sätta bilden utanför landets gränser.

I början av året kommunicerades vår Communication Of Engagement – "We care" – för UN Global Compact. Tillsammans med många medlemsföretag ställer vi oss helhjärtat bakom Förenta Nationernas tio grundprinciper.

Vi har skrivit ett samarbetsavtal med Messe Frankfurt Exhibition GmbH, världens ledande arrangör av mässor. Förutom möjligheten att under två år utbyta information till gagn för medlemmarna i Tvätteri-förbundet kommer vi att samarbeta i olika kommunikations- och PR-event.

Under året påbörjade vi tillsammans med andra branschorganisationer i Tyskland, Belgien, Tjeckien och ETSA arbetet med en europeisk digital utbildningsplattform för textilservicebranschen. Det treåriga projektet kommer att finansieras av EU via Erasmus +. Syftet är att skapa en innovativ, modulär och digitalt stödd utbildning för branschen.

Tillsammans med viceordförande Tor-Björn Angin har jag haft nöjet att bli publicerad vid ett flertal tillfällen, bland annat i Dagens Samhälle och många ledande lokala tidningar. Ämnena har varit såväl klimat/miljö som branschens möjligheter att skapa arbetstillfällen och hur vi kan ta ett gemensamt ansvar för miljön och ekonomin genom att minimera textilsvinnet.

Sammanfattningsvis känns det som att vi har en del att leva upp till för 2019 för att kunna positivt jämföra oss med ett framgångsrikt 2018.

Allt gott inför Jul och Nyår

Jan Kluge, Förbundsordförande

Ett spännande 2019 väntar

Många olika värdehöjande aktiviteter har lanserats. I slutet av året drog vi gång Tvättlinan.se – vår unika förmånsportal och en digital mötesplats där våra medlemmar och olika samarbetspartner kan kommunicera, ta del av och publicera exklusiva erbjudanden, inbjudningar och nyheter. Tvättlinan finns på svenska och engelska för att spegla bredden bland våra medlemmar.

Inför Expodetergo erbjöds alla leverantörs- medlemmar kostnadsfri annonsering i våra mailutskick, ett erbjudande många använde sig av.

Vi har också precis dragit igång en makeover av vår ordinarie hemsida www.tvatteriforbundet.se och uppdaterat och lagt till funktioner på konsumentsidan www.kemtvätt.se samt att vår sida med nyheter inom hållbarhetsområdet www.textilservicebranschen.se kontinuerligt tillförs ny information.

För femte året gör vi vår populära branschrapport. Denna gång med Grant Thornton som partner. Ännu en efterfrågad skrift är "Hållbarhetsrapporten årgång 4" som gjordes tillsammans med Beirholms Væverier.

Ytterligare ett kompanjonskap är att höstmötena 2018 och 2019 görs i samarbete med Messe Frankfurt. Vår budskapsplattformens kommunikativa huvudområden är fokus även 2019:

- Marknadsförutsättningar
- Kvalitet och service
- Samhällsansvar

Ett nytt politiskt landskap formerar sig. Vi avser att ta aktiv del för att synliggöra våra medlemmar och den potential som finns i fortsatt tillväxt för tvätt- och textilservicenäringen.

Vi finns här för er.

All framgång för 2019

Daniel Kärrholt, Förbundsdirektör

Årsmötet vid porten till kontinenten

Vår årsmöteslokal på Malmömässan Konferens & Kongresscenter nås från Köpenhamns internationella flygplats på 12 minuter, Malmö centralstation på 7 minuter och Köpenhamns centralstation på 24 minuter. Detta tillsammans med nybyggda Quality Hotel View för middag och boende gav oss optimala förutsättningar för ett lyckat årsmöte. Återigen ett utmärkt samarbete med Nordic Choice Hotels.



Idel glada leenden på årsmötet.

Sten Jennervall, vår hedersmedlem och mångårig tidigare ordförande, ledde oss som vanligt elegant och smidigt genom årsmötet. Som nyvald ledamot i styrelsen välkomnades Jonas Gambel. Samt speciellt noterades de nya hedersmedlemmarna Christer Månsson och Lars-Göran Henriksson samt nya medlemmen Kriminalvården Skogome som deltog för första gången.

Förste talare var Michael Maagaard, Talent Manager från det stora sjukhustvätteriet i Århus midtVask, som utvecklade varför mångfalden är en vinnande faktor och potentialen i att fortsatt utveckla medarbetarna. Som favorit i repris kom sedan det socialdemokratiska kommunalrådet från Malmö, Andreas Schönström, och gav en initierad illustration över allt spännande som sker i staden och i regionen.

En ledande aktör inom det växande segmentet tvätt online, Karim Ben M'Barek, Adm. Direktør Washa

Aps, berättade om deras uppstart och möjligheter på båda sidor sundet. Som sista föredrag före lunch presenterades "Filmen om T-märket & Auktorisationskontroll", en världspremiär. Petter Edström, projektledare Explainer, presenterade filmen som har den inte helt okända berättarrösten Björn Ranelid.

På eftermiddagen gav Stig Nilsson, programansvarig Textilhögskolan, en inblick i deras program Innovative Workwear. Vår internationella gäst Birgit Jussen och erkänd expert på området hjälpte oss att förstå mer om framtidens konsumenttvätt.

Efter det ett block med leverantörsmedlemmar. Peter Beirholm, Managing Director, Beirholms Væverier A/S, brinner för hållbarhet och utvecklade kring deras satsning på innovativa och hållbara textillösningar. Nästa anförande var från Simon Lambert, R&D Manager Industrial Laundry Christeys - Increase of textile life through process innovations, för att avslutas av Lena Frisk och Robert Eriksson – JENSEN-GROUP i dag och en blick in i framtiden. Sällan har väl ett föredrag mötts av så glada miner.

Vi hade sedan nöjet att ha Karin Langlois, Nordbro Jurister, för att berätta om GDPR – den nya dataskyddsförordningen och Jenny Grahn, verksamhetsutvecklare, Skatteverket kring arbetsgivardeklaration på individnivå.



Årsmötesförhandlingarna leddes elegant och smidigt.

President Trump!

Det här är vad som händer i Sverige

Det varma vädret fortsätter och värmerekorden påminner oss om de klimatutmaningar världen står inför. Rapporter om allt snabbare smältning av inlandsis på Antarktis har varvats med nyheter om vattenbrist i Sverige, eldningsförbud och skogsbränder. Vi är sannolikt många som funderar kring klimatet och vart det är på väg. President Trump som nu varit i Norden skulle kunna få många uppslag att ta med sig hem, inte bara svar på vad som händer i Sverige i fredags utan vad som pågår för att framtidssäkra klimatet.

Inom textilservicebranschen ser vi det som självklart att ta ansvar. Under våren tog till exempel Örebro Tvätt sin nya biogaseldade anläggning i bruk. Bara den innebär en minskning av oljeanvändningen med 100 kubikmeter. Anläggningen är även ett bra exempel på hur textilservicebranschen är en del av den cirkulära ekonomin, där matavfall blir biobränsle som kan användas för att ge rena kläder, mattor och lakan.

Ett krav för snabba förändringar

Örebro Tvätt är bara en av flera anläggningar som genomför liknande bränslebyten – i flera fall med stöd från Naturvårdsverket genom satsningen Klimatklivet. Genom sådana satsningar är det i allt högre utsträckning lätt att göra rätt – vilket är ett måste för att åstadkomma snabba förändringar.

Förändringarna kan också föra annat gott med sig. I en nyligen utgiven rapport från Nordiska Ministerrådet har ett antal personer i ledande positioner i nordiska företag intervjuats om sin syn på klimatarbete. Rapporten visar på en tydlig samsyn kring sambandet mellan minskad klimatpåverkan, ökad vinst och ökad konkurrenskraft.

Potential för tillväxt

Mycket ligger i ett cirkulärt tänkande och minskad resursförbrukning – där det fortfarande

kan finnas stor potential i att effektivisera. I ett examensarbete från Luleå Tekniska Universitet på en tvätteranläggning anges att mer än en femtedel av den energi som idag används kan återvinnas från processvattnet.

En aktör som sedan länge tagit fasta på det cirkulära tänkandet är Hr Björkmans Entrémattor AB. Där används regnvatten i tvättprocesser och 98 procent av vattnet i anläggningen recirkuleras. Dessutom är företaget fossilbränslefritt. Satsningarna belönades tidigare i år med Sveriges Tvätteriförbunds Hållbarhetspris.

Solen renar vatten

Det finns självklart flera andra goda exempel. Tack vare smarta energilösningar är TvNo Textilservice i Norrköping ett helt fossilfritt tvätteri. Redan 2009 började företaget gå över till förnyelsebart bränsle i fordonen, 2012 till pellets för all drift och uppvärmning samt nu grön el och biogasol. Berendsen har gått över till biogas på flera anläggningar, Textilia satsar på klimatneutral textilservice och Rikstvätt samarbetar med Solvatten, där solenergi används för vattenrening i utvecklingsländer.

Vi ser fördelarna av varje insats. Det är vår väg för att vi ska ta ansvar för våra medarbetare, samhället och planeten vi bor på. Vi bidrar till att näringsliv och offentlig verksamhet fungerar!

Jan Kluge, ordf. Sv. Tvätteriförbund

Tor-Björn Angin, v ordf. Sv. Tvätteriförbund

Ett otroligt år

Berendsen har en av årets bästa VD

För sjunde året i rad delades utmärkelsen Årets VD ut av Motivation.se. Berendsens Malmöbaserade VD, Johanna Persson, var en av de nominerade.

Utmärkelsen syftar till att lyfta fram och premiera förebilder bland Sveriges vd:ar, och genom det goda exemplet makt främja ett gott ledarskap och en positiv utveckling av svenskt näringsliv.

Kriterierna för att kunna bli utsedd till Årets VD är:

- **Ledarskap** – Pristagaren har förmåga att leda människor och har genom sitt ledarskap fått människor att växa.
- **Hållbarhet** – Pristagaren tar aktivt ansvar för hur företaget påverkar samhället, ur såväl ekonomiskt, miljömässigt som socialt perspektiv.
- **Tillväxt** – Pristagaren har kunnat visa på särskilt goda resultat i form av tillväxt och nyanställningar i den verksamhet som hon/han är vd för.

Upplev känslan av att bo på hotell, fast hemma – få nytvättade och nymanglade sängkläder levererade till din dörr

Ett unikt samarbete mellan Berendsen Textil Service, IT-konsultbolaget Xgroup och HSB Malmö. Från och med den 22 november 2018 kommer hyresgästerna i Turning Torso, ett av Malmös landmärken, att erbjudas regelbunden hemleverans av nytvättade och nymanglade sängtextilier av högsta hotellkvalitet.

– I kombination med en bred verksamhetsförståelse och innovativ kompetens utvecklar vi tillsammans nya och värdeskapande affärsmodeller, säger Mikael Heintze, vd Xgroup, initiativtagare till konceptet mellan HSB Malmö och Berendsen.

Nytt reningsverk för Berendsen Helsingborg

Berendsen miljösatser på nytt reningsverk för tvätteriet i Helsingborg. De kemiska reningsverken reducerar förekomsten av metaller, som yrkeskläder ofta utsätts för, med upp till 96 procent.



Besök på
huvudkontoret
i Kolding för
Bergholms
Væverier A/S.

Textilias miljöstipendium

Ett av problemen i mekanisk textilåtervinning är rivningen av textilier som gör att fibrerna blir kortare. Då måste jungfruliga fibrer blandas med de återvunna för att möjliggöra spinning av garn. Lösningen på detta går kanske att finna med inspiration ifrån morgonduschen!

Årets mottagare av Textilias miljöstipendium, Therese Sjöblom vid Textilhögskolan i Borås, visar i sin masteruppsats "Fabric conditioning for more gentle shredding – Pre-treatment for mechanical recycling of polyester and cotton" att förbehandling med Polyetylenglykol 4000, en polymer som ofta används i balsam, kan förlänga fiberlängden. Precis som i hårtovor fungerar polymeren som ett balsam i textilen och bidrar till att sänka friktionen vid rivning. Fiberlängden i polyester ökade med 120 % och i bomull med 50 %, vilket möjliggör spinning utan tillsats av nya fibrer.

Kommersiella exempel på Up-cycling

Att det går att återanvända textilier på kreativa och nyskapande sätt vet vi, men de kommersiella exemplen på när det görs i praktiken är ännu få. I slutet av 2018 lanserade dock Berendsen och modeföretaget Cheap Monday en kollektion, helt baserad på använda arbetsplagg. Kollektionen utgör en del av forskningsprojektet RE:TEXTILE som drivs av Textilhögskolan i Borås.

Sedan tidigare finns ett etablerat samarbete mellan Comforta (Lindström Group) och barnmärket Stormie Poodle. Stormie Poodle tillverkar barnkläder av återvunna frottéprodukter och lakan som använts på hotell i Lettland och en del av textilierna skänks till ett lokalt barnhem.

Textilia investerar i textilåtervinning

Re:newcell har utvecklat en unik process för återvinning av textilier i industriell skala. I processen används textilavfall av bomull och andra cellulosa-fibrer som råvara för att producera biologiskt nedbrytbar re:newcell-massa som kan förädlas till viskos och lyocell. Processen sker sedan 2017 i Kristinehamn. I oktober 2018 offentliggjorde Textilia att de går in som investerare i Re:newcell som en del i sitt arbete att främja utvecklingen av återvinning av textilfibrer.

Textilias blogg vinner utmärkelse

Varje år uppmärksammar Greenmatch.se några av årets mest inspirerande röster för hållbarhet. När de för fjärde året i rad ger ut listan över de 40 personer, organisationer och nätverk som utmärkt sig i sitt digitala arbete för att inspirera till hållbarhet under 2018 finns Textilia med som en av vinnarna!

– Den här utmärkelsen är ett kvitto på att vi gör ett arbete som märks och gör skillnad. Det är också en stor uppmuntran för oss att fortsätta vårt arbete med att utbilda och inspirera andra till en mer

Textilservicebranschen bidrar till minskad klimatpåverkan

Fler och fler företag inom textilservicebranschen söker aktivt efter sätt att minska sin klimatpåverkan. Under de senaste åren har flera företag ansökt om och erhållit statligt bidrag för att genomföra åtgärder som leder till minskade utsläpp av klimatgaser, främst genom energikonvertering. Detta är ytterligare ett bevis för att textilservicebranschen är en viktig del av omställningen till en ekologiskt hållbar och cirkulär ekonomi.

Många företag inom tvätt- och textilservicebranschen har ett starkt samhällsengagemang. I förbundets auktorisationsenkät kunde medlemsföretagen ange om de har någon CSR/hållbarhetspolicy som innefattar sociala frågor, värdeprogram eller liknande dokument som anger verksamhetens hållning i sociala/etiska frågor. Resultaten visar att hela 47 % av medlemsföretagen har sådana dokument. Detta är en tydlig indikation på att branschen redan nu kommit långt i dessa frågor. Aktivt arbete för ökad social hållbarhet kan även ta sig uttryck i sponsring av lokala idrottsföreningar, deltagande i ungdomssatsningar, engagemang i internationella CSR-initiativ, samarbeten med frivilligorganisationer eller donationer till hjälporganisationer.



Nybo Workwear A/S
på GastroNordmässan.



Miljöpartiets kommunalråd i Malmö
Nils Karlsson besöker Comforta.
VD Jonas Gambel berättar.



Besök hos Patrik Svensson,
Fanhultstvätt.

Varje år lyfter Sveriges Tvätteriförbund några av alla de goda exempel som finns inom branschen genom en kort presentation i den årliga hållbarhetsrapporten

- Det svenska företaget Solvatten har tagit fram en innovativ lösning för att rena vatten på ett effektivt och billigt sätt. Tekniken har stora potentialer att rädda liv i utvecklingsländer. Rikstvätt stödjer detta sociala företag i ett projekt i Marsabit, norra Kenya. Där förser Rikstvätt hälsoinrättningar med Solvatten så att sjuka människor som söker vård ska få tillgång till rent vatten.
- Under våren 2018 nådde TvNo målet att vara 100 % fossilfria. Övergången till biobränsle i fordon påbörjades redan 2009. Sedan 2012 används pellets för ångproduktion. 2018 kunde bränslet i reservpannan, som används vid sträng kyla och avbrott i pelletspannan, bytas ut till biogasol. Innan övergången till förnyelsebara bränslen släppte TvNo ut årligen ca 2 600 ton CO₂-ekv.

Medverkan på olika branschmöten



Möte med gyllene skor. Vår förbundsledare Daniel Kärrholt mötte Richard Herrey när vi var utställare på Sverigemötet.

Vi har närvarat vid årsmöten för tyska DTV – Deutscher Textilreinigungsverband, tjeckiska APAC och danska BVT. Vid det senare även som föredragshållare. På Expodetergo Milano bland annat som medverkande vid ETSA-seminarium. Kickoff meeting i Bonn för Erasmus+ project Educate! E-Learning for the Textile Care Sector. Utställare på Moderaternas Sverigemöte i Örebro. Vi deltog även under Skatteutskottets öppna utfrågning om administrativa kostnader för personalliggare.

Tvätteriförbundsgolfen



Tvätteriförbundsgolfen. Denna eftertraktade trofé hämtades hem av Martin Gustavsson, Segers. Ett stort Grattis från oss alla. Fjölårmästaren Anders Isgren, Tvättstället, var den förste att gratta.

Sveriges Tvätteriförbund i samarbete med världsledande mässarrangör

Sveriges Tvätteriförbund, branschorganisation för den svenska tvätterinäringen, har skrivit ett samarbetsavtal med Messe Frankfurt Exhibition GmbH, världens ledande arrangör av mässor.

Speciellt glädjande är att Messe Frankfurt kommer att medverka vid våra höstmöten 2018 och 2019 på högsta ledningsnivå. Våra medlemmar kan bland annat få sakkunnig hjälp att ställa ut och exponera de intressanta produkter vi producerar i Sverige. Det skapar affärsmöjligheter på en internationell marknad.



Diskussion om kommande mässor i Frankfurt med Messe Frankfurt Exhibition.

Sveriges Tvätteriförbund medverkar till europeisk digital utbildningsplattform

Nu påbörjar Sveriges Tvätteriförbund tillsammans med andra branschorganisationer arbetet med en europeisk digital utbildningsplattform för textilservicebranschen. Det treåriga projektet kommer att finansieras av EU via Erasmus +.

Syftet är att skapa en innovativ, modulär och digitalt stödd utbildning för branschen. Kraven kommer framöver att öka på utbildning samtidigt som flera arbetsmoment lämpar sig utmärkt som instegsjobb på den ordinarie arbetsmarknaden. Projektet kommer att ta höjd för detta i utvecklingen av e-lärande genom moduler, e-lektioner och förklarande videor på en lärandeplattform.



Vi är med i Erasmus-projektet som började med kick-off i Bonn.

TVÄTTLINAN – en digital mötesplats för tvätteri-förbundets medlemmar och alla partner

Nu lanserar vi Tvättlinan – en digital mötesplats där Tvätteriförbundets medlemmar och alla samarbetspartner kan kommunicera, ta del av och publicera exklusiva erbjudanden, inbjudningar och nyheter. Tvättlinan finns på svenska och engelska.

Tvätt-och textilservicebranschen visar på en stor potential att växa och därmed att kunna erbjuda nyanställningar

Det underlag som presenteras i rapporten "Tvätt-och textilservicebranschens samhällsvärde – I dag och i morgon" pekar på att branschen kan dubblera antalet anställda, vilket innebär en nyrekrytering av 5 000 personer.

Statistiska Centralbyråns resultat visar på en produktionsmultiplikator om 1,4 (SCB, 2018). Det innebär att om tvätt-och textilservicebranschen ökar sin produktion med en miljon, så ökar produktionen i andra branscher med 400 000 kronor. Vid fem miljarder kronor tillkommer två miljarder kronor i övriga branscher.

Resultaten visar på en sysselsättningsindikator på 1,1 (SCB, 2018). Detta innebär att om 1 000 nya jobb skapas inom tvätt-och textilservicebranschen skapas 100 jobb i övriga branscher. Utöver de 4 000 helårstjänster som finns inom tvätt-och textilservicebranschen i dag tillkommer 400 medarbetare i övriga branscher.

Här är vår bransch i siffror



Nyskapande animerad film

T-märket och auktorisationskontrollen är grundbulten i den auktoriserade professionella tvätterinäringen. I en två och en halv minut lång film berättar en för många välbekant röst om hur branschen verkar för en bättre miljö, högre kvalitet och en enklare vardag.

Kriminalvården Skogome ny medlem

Under sista halvan av förra året inleddes en dialog mellan Kriminalvården och Sveriges Tvätteriförbund för att finna en framkomlig väg för ett samarbete. Parterna fann samsyn i att tvätteriet på Skogomeanstalten i en ökad omfattning ska bli underleverantör till professionella tvätteriföretag för att kunna stärka rehabiliteringen av de intagna. Skogome får en möjlighet till en långsiktig produktionsplanering. Anstalten kan fokusera på sitt uppdrag istället för att lägga tid på försäljning av tvätteritjänster.

Sveriges Tvätteriförbund belönar drivna familjeföretagare

Vid Sveriges Tvätteriförbunds årsmöte 17 maj på Malmömässan uppmärksammades två drivna familjeföretagare. Det är med stor glädje som vi nu

hälsat Christer Månsson och Lars Göran Henriksson välkomna som hedersmedlemmar.

Lars Göran Henriksson, Sandby Tvätt, CWS-boco, Rikstvätt

Efter sjöbefälsutbildning och ett antal jorden runt-turer kastade Lars Göran Henriksson ankar och övertog 1984 familjeföretaget Sandby Tvätt AB. Under 1980- och 90-talen konsoliderades sex stycken lokala tvätterier till Sandby Tvätt. Verksamheten renodlades sedermera till tvätt- och textiluthyrningsföretag för hotell och restaurangnäringen. Lasse var också drivande i bildandet av Hotelltvättgruppen som sedan gick upp i Rikstvätt. Nu ingår verksamheten i CWS-boco.

– Lasses anda för god service och kundkontakt lever kvar i verksamheten och i vår bransch. Han är en mycket god förebild för en kvalitativ och konkurrenskraftig tvätterinäring, framhåller Daniel Kärrholt, förbundsdirektör i Sveriges Tvätteriförbund.

Christer Månsson, Modern Tvätt, DFD, Textilia tvätteriet startades 1944 av Christer Månssons mormor och morfar Ketty och Henry Lundberg och hette då "Tvättinrättning Modern". Det fanns på Fredsgatan 6B vid Värnhem i Malmö. Därefter togs verksamheten över av Christers föräldrar – Inga och Curt.



1975 var året då Modern Tvätt AB startades men då var både Christers syster Helen och Christer själv i företaget sedan ett antal år. Modern Tvätt drevs som det verkligt genuina familjeföretaget och togs senare över av ett annat framgångsrikt familjeföretag DFD (De Forenede Dampvaskerier). Christer är ytterligare ett mycket gott exempel på en av alla dessa familjeföretagare som utgör en så stor och viktig del av tvätterinäringen i Sverige.

Vi är alla tacksamma för de insatser Lasse och Christer gjort för att utveckla branschen. Arenan Södra Sveriges Tvätteriförening har man gjort till sin. I mitten på 1980-talet blev Curt Månsson ordförande i föreningen fram tills Lasse tog över när millenniet var ungt. Då kom också Christer in i styrelsen och sedan 2006 är han kassör i föreningen.

Inom den svenska tvätt- och textilservicebranschen hanterar 5 000 vardagshjältar 800 ton tvätt – varje dag. Nu har vi på Tvätteriförbundet tagit fram en bild (på svenska och engelska) för att illustrera näringens kretslopp



Genom kretsloppet kan du följa hela processen från upphämtning och transport till sortering, tvättprocess och torkning; till efterbehandling, kvalitetssäkring och reparation; till plock och packning till utleverans av rena textilier och logistik hos kund.

Textilia och Svensk Friidrott inleder samarbete och instiftar priset "Årets Vardagshjälte"

Textilia och Svensk Friidrott har tecknat ett 3-årigt samarbetsavtal. Avtalet innebär att Textilia blir

Officiell Partner till Svensk Friidrott och svenska friidrottslandslaget. Samtidigt instiftas också priset "Årets Vardagshjälte", ett pris som ska uppmärksamma krafter som arbetar för likabehandling och inkludering. Första pristagare blev Mats Höglund, Brännan Friidrottsförening.



Träff med
retorikexperten
Elaine Eksvärd.

Nya föreskrifter om smittrisker från 19 november 2018

Innan sommaren kom beskedet att Arbetsmiljöverket kommer med nya föreskrifter om smittrisker, AFS 2018:4. De kommer att börja gälla från och med den 19 november 2018. Vad innebär dessa nya föreskrifter egentligen och hur kommer de att påverka arbetsgivare när det kommer till ansvaret för hantering och tvätt av personalens arbetskläder?

Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg SOSFS 2015:10

Basala hygienrutiner är den viktigaste åtgärden för att förebygga smittspridning i vården och utgör grunden i vårdhygieniska riktlinjer i Sverige. Rutinerna är obligatoriska inom sjukvårdsinrättningar och alla som arbetar inom verksamheter som lyder under hälso- och sjukvårdslagen och tandvårdslagen ska tillämpa hygienrutiner och klädregler i arbetsmoment som innebär fysisk kontakt med patienter. Från och med den 1 januari 2016 omfattas även hemtjänst, särskilt boende (äldreboenden) och LSS-boenden av rutinerna.

Sveriges Tvätteriförbund utser årets Hållbarhetspristagare och belönar entreprenör inom målmedvetet utvecklingsarbete

Under konceptet EcoSmartSolution™ har Carl-Johan Björkman under 25 års tid byggt upp en blomstrande verksamhet inom uthyrning av



Carl-Johan Björkman får hållbarhetspriset av Robin Andersson Christeysn och Andreas Schönström, kommunalråd Malmö stad.

entrémattor. Med ständig nyfikenhet har han letat efter nya sätt till fortsatt förbättring. Nu har arbetet belönats med Sveriges Tvätteriförbunds årliga Hållbarhetspris och som delades ut på Årsmötet 17 maj på Malmömässan av kommunalrådet Andreas Schönström och Henrik Gram, Christeysn.

Hr Björkmans Entrémattor AB med etableringar i Malmö och Kalix är en verksamhet utöver det ordinära:

- Cirkulär affärsmodell
- Fossilbränslefri verksamhet
- Slutet tvättssystem med 98 procent vattenåtervinning
- Samlar regnvatten från taket för användning i tvättprocessen
- Biologisk rengöringsprocess
- Egen biogasmack till leveransbilarna

Självklart är företaget certifierat enligt ISO 14000, EMAS, Clean Green och Auktorisationskontrollen /T-märket.

– Gemensamt för medlemmar i Tvätteriförbundet är att effektivitet, kvalitet, service och ett värnande om miljön är centrala begrepp. Carl Johan Björkman har genom ett målmedvetet utvecklingsarbete tagit hållbarhetsarbetet ytterligare ett stort steg, säger Jan Kluge, ordförande i Sveriges Tvätteriförbund.

– Styrelsen i Sveriges Tvätteriförbund kunde inte vara stoltare än när vi utser Carl Johan Björkman till Årets Hållbarhetspristagare. Prissumman på 5 000 kronor kommer enligt pristagarens önskemål att ges till Cancerfonden.

Sveriges Tvätteriförbunds Hållbarhetspris delas ut i samarbete med Christeysn.

EXP0detergo 19-22 oktober Fiera Milano

Milano visade sig från sin bästa sida och välkomnade utställare och besökande till de välkända mässhallarna i Rho.

Här anordnades också ett antal intressanta seminarier, bland annat ETSA:s internationella informationssession om olika initiativ och projekt. Inför 60-talet intresserade åhörare berättade åtta nationella föreningar från USA, Storbritannien, Italien, Australien, ETSA och från svensk sida Anna Bernstad Saraiva om dessa spännande upplägg. Det finns många gemensamma utmaningar. Stort intresse uttrycktes i att lära sig mer av varandra och arbeta tillsammans.

Anna presenterade sin rapport: Professionell textilservice, On Premise Laundry eller tvätt i hemmet – Vad är mest hållbart? Denna rapport

är ett samarbetsprojekt mellan nio nationella föreningar och ETSA. Rapporten finns nu tillgänglig på svenska, engelska, tyska och franska. Det håller på att tas fram en broschyr och en webbplats med rapporten som underlag.



Vi sågs i Milano. Nästa stora mässa är Texcare 2020.

Samarbete skulle skapa fler enkla och nödvändiga jobb i kommunerna

Tillsammans kan vi göra mer. Sveriges Tvätteriförbund ser gärna en ökad dialog med Sveriges kommuner för satsningar på fler jobb.

Som branschorganisation för auktoriserade professionella tvätt- och textilserviceföretag är vi politiskt obundna och tar inte heller någon ställning kring ägande av tvätterier. Vi välkomnar medlemmar oavsett ägande, såväl landsting/region, stat, kommun, stora internationella koncerner och familjeägda verksamheter.

Vi är positiva till satsningar på jobb som ger en inträdesbiljett till arbetsmarknaden. Motsvarande ambition att erbjuda jobb till ungdomar, utlandsfödda och personer utan färdig utbildning finns hos våra medlemmar. Ungefär en tredjedel av de anställda i branschens dominerande yrkesgrupp har högst grundskoleutbildning, drygt hälften högst gymnasieutbildning, och ungefär 40 procent av de anställda i yrkesgruppen är födda utomlands.

Däremot är vi starkt kritiska till att konkurrensen snedvrids när kommuner startar egna tvätterier baserade på lönebidrag och halvt redovisade investeringar. Dessa bidragstvätterier minskar tillväxtpotentialen för de professionella aktörerna och riskerar merkostnader för kommunerna, både på kort och lång sikt. Att vända sig till professionella företag är bästa garantin för att kommunen får lägsta textilservicekostnad och slipper stå med investeringar som kanske inte går att realisera.

Hälften av branschens kostnader är lönekostnader och en ökad omsättning ger därmed utväxling i form av fler medarbetare. Potential finns, inte minst genom att fler anställda inom omsorgsverksamheter, av hygien- och rättviseskäl, får fria arbetskläder. En rationell och miljöeffektiv tvättprocess är kärnuppgiften för ett professionellt tvätt- och textilserviceföretag, men därutöver tillkommer olika kringtjänster som kan hanteras av företaget eller skötas av lokal aktör kommunen.

Här finns en potential för kommunerna att skapa mer sysselsättning. Hantering av så kallad brukartvätt innebär många arbetsintensiva uppgifter. Det handlar om många små volymer tvätt som ska hämtas, sorteras, lämnas, packas upp m.m. hemma hos många olika brukare. Det som behövs och som exempelvis kommunerna kan tillföra även i vanliga avtal för cirkulationstvätt är:

- Sortering av smutstvätt. Ett inköp som inkluderar färdigsorterat gods skulle möjliggöra effektivare hantering och därmed lägre pris.
- Genomsökning av smutstvätt. Onormal kassation av kläder på grund av kvarglömda föremål såsom bläckpennor, post-it lappar etc är en potentiellt stor utgift och ger negativ miljöpåverkan. Genom att söka igenom kläder kan detta minimeras. Kvarglömda värdesaker skulle också i högre utsträckning kunna hitta tillbaka till ägaren.
- Plockning av order till leveransplats. Enbart bulkleverans till kommunen skulle möjliggöra effektivare hantering för tvätterier och därmed lägre pris. Ofta har kommunen en bättre översikt över sina egna leveranspunkter och kan samordna med annat gods som ska distribueras i kommunens verksamheter.

Ett samarbete kring ovanstående skulle skapa ännu fler enkla jobb i kommunerna, en avlastning av personal inom hemtjänsten och besparingar både för beställaren och på miljön. Vi ser fram emot inbjudningar från Sveriges kommuner till branschföretagen för att gemensamt hitta bra lösningar baserade på den enskilda kommunens unika förutsättningar.

Jan Kluge, ordf. Sv.Tvätteriförbund

Tor-Björn Angin, v. ordf. Sv. Tvätteriförbund

Mitt i huvudstadens puls

Alla vägar leder till Scandic Continental. Åtminstone gäller det om du söker dig till centrala Stockholms mest dynamiska kvarter med närhet till shopping, kultur, nöjen och restauranger. Mera i smeten går det inte att komma.

Och i smeten var vi med både puls och dynamik under hela vårt höstmöte. Hela 145 deltagare hade tagit fasta på möjligheten att lyssna på spännande föredragshållare, möta leverantörer, ta del av andras intressanta erfarenheter och överhuvudtaget träffas och umgås. Alla lika varmt välkomna. Deltagarantalet



Ilija Batljan

var ett rekord i sig för förbundet, åtminstone vad vi kan överblicka under de senaste decennierna.

Mötet inleddes av Ilija Batljan, nationalekonomen från Stockholms Universitet med bakgrund hos Interamerikanska utvecklingsbanken och

som gästforskare vid EU-kommissionen. Ilija har jobbat cirka tio år i Regeringskansliet och sex år som heltidspolitiker (kommunstyrelsens ordförande

i Nynäshamn och oppositionslandstingsråd i Stockholm) samt har doktorerat på Socialhögskolan. Senast känd är han för att ha startat Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB (SBB) våren 2016. I dag två år senare är företaget ett av landets mest expansiva fastighetsbolag. Visionen är att SBB-aktien ska vara en investering till barnbarnen. Vi fick följa en spännande resa kantad av entreprenörskap.



Iris Jeglitza-Moshage

Därefter tog Iris Jeglitza-Moshage scenen i besittning. Hon är senior vice president för Messe Frankfurt som organiserar den ledande mässan inom tvätt- och textilservice – Texcare International. Messe Frankfurt är tillika vår nya samarbetspartner med en gemensam

målsättning om att förstärka potentialen och upplevelsen för Tvätteriförbundets medlemmar under kommande mässor. Iris berättade om de möjligheter som kommer att finnas för utställare och besökande på Texcare 2020. En intressant och givande genomgång.



Vi höll fast i den tyska tråden och släppte in Magnus Ehrenberg, Ehrenberg Sörensen Kommunikation. Magnus är sedan många år bosatt i Lübeck och väl initierad i tyskt samhällsliv och tysk politik. Det finns många likheter mellan våra länder men också skillnader i hur länderna är organiserade. Ingen kan bättre än Magnus på ett mycket underhållande sätt redogöra för dessa.



Förmiddagen avslutades av en av de mest spännande rösterna i samhällsdebatten – professor Sven-Olov Daunfeldt. Sven-Olov är professor i nationalekonomi och forskningschef vid Handels Forskningsinstitut.

Hans forskning är i hög utsträckning inriktad mot studier av företagets villkor och handels betydelse för samhällsekonomin. Sven-Olov konstaterade bland annat att tvätteribranschen utgör en viktig väg in på arbetsmarknaden för många utrikes födda som saknar de nätverk och kontakter som inrikes födda har. Faktum är att vår bransch har högst andel

rekryterade invandrare från Afrika och Asien av totala antalet arbetslösa som anställs per bransch, 2011–2015, och även i relation till alla som anställs. Vi kan vara stolta över att vi är en bransch som ser mångfald som en styrka och våra medarbetare som vår största tillgång. Vi är helt klart en viktig instegsbransch.

Efter en god och grön mingellunch med högt tempo tog vår eventsponsor Jan Paul van Veenendaal, WSP Systems mikrofonen och berättade om WSP:s produktpalett. Här fanns en hel del godbitar att fundera vidare kring.

Därefter var turen kommen till Jens Åhman, Arbetsmiljöverket. Jens är chef på Enheten för Kemi, Mikrobiologi och Toxikologi. I ett vältajmat föredrag redogjorde han för de nya föreskrifterna (AFS 2018:4) om smittrisker som började gälla den 19 november i år. Kunskap om hygieniskt arbetssätt och andra åtgärder för att skydda arbetstagare mot smitta är en viktig del i de nya föreskrifterna. Vi är en del av lösningen och vi fick en grundlig genomgång av vad föreskrifterna innebär och hur de påverkar arbetsgivarnas ansvar för hantering och tvätt av personalens arbetskläder.

Programmet avslutades av AnnSofie Lanner, hållbarhetschef och hotelldirektör på Scandic Hotel som på ett intresseväckande sätt berättade om den centrala roll hållbarhetsarbetet har fått i Scandickoncernen, inte minst i inköpsstrategin.



AnnSofie
Lanner

Inte bara deltagarantalet slog rekord, även branschmässan blev även den ett välkommet rekord. Vi kunde räkna in 45 utställare från när och fjärran och med en intressant bredd i utbud och erbjudanden. Här kunde vi återigen tala om dynamik och puls.

Dagen avslutades med middag. 115 personer hade bänkat sig och hugade talare fick låna mikrofonen för att göra sig hörda genom glada deltagares skratt och småprat. Det var den fulländade avslutningen på en perfekt dag och ett höstmöte som nu är inskrivet i historieböckerna. Tack alla för att ni gjorde dagen till vad den blev!

Branschmässan under årets höstmöte slog alla rekord. Hela 45 utställare tog tillfället i akt att möta den professionella tvätt- och textil-servicebranschen.



Hur många fler sjuksköterskor skulle textilsvinnet räcka till?

Dagens textilsvinn inom svensk vård och omsorg är både en ekonomisk belastning för landsting och kommuner och en miljöbelastning av stora mått. För varje plagg som försvinner ut ur systemet behöver ett nytt produceras. Denna miljöbelastning sker helt i onödan när det saknas kontroll och rutiner.

Textilier som kastas av misstag, som följer med patienter hem i brist på alternativ klädsel, eller som ligger kvarglömda i ett förråd på grund av bristande rutiner. Här försvinner miljoner och åter miljoner ur landstingen varje år. Förmodligen handlar det om årliga textilsvinn i storleksordningen tio miljoner kronor för ett stort landsting

Ekonomi och miljö

I topp bland de textilier som försvinner ligger underkläder och babyartiklar. Därefter kommer t-shirts, joggingbyxor och filter. Textilsvinnet, liksom allt annat som köps in men inte används som tänkt, utgör en stor kostnad för svensk vård och omsorg. Men svinnnet medför också en negativ miljöbelastning. När textilier försvinner måste nya produceras för att täcka behovet av arbetskläder och patienttextilier. Det handlar om ökade utsläpp av CO2 med tiotusentals ton per år.

Utökad textilservice

– Genom nya regelverk från Socialstyrelsen och egna ambitionshöjningar väljer kommuner i allt större utsträckning att erbjuda fria arbetskläder till sina medarbetare inom bland annat äldreomsorg, hemtjänst och förskola. Det är bland annat en fråga om hygien, identifikation och rättvisa. Samtidigt kan textilsvinnet spås på om dessa satsningar sker utan att det finns rutiner för hur textilservicen ska hanteras.

Garanterar kvaliteten

Sveriges Tvätteriförbund är den svenska tvätterinäringens branschorganisation och representerar medlemmar inom både kemtvätt och industriell tvätt. Gemensamt för medlemmar i Sveriges Tvätteriförbund är att de är auktoriserade med T-märket, vilket innebär att de uppfyller de kriterier som krävs för att garantera en kvalitativ verksamhet med god service, förbundets etiska regler och starkt socialt ansvarstagande.

Effektivitet, kvalitet, service och ett värnande om miljön är centrala begrepp.

Minskar miljöpåverkan

Den svenska likväl som den europeiska professionella textiltjänstesektorn har starkt fokus på att minska miljöpåverkan från branschen. Det omfattar att effektivisera tvättprocessen för att minimera användningen av vatten, el, kemikalier och bränsle. Det handlar också om att förlänga textiliernas livslängd, vilket är avgörande för miljöprestandan av textilservice. Genom att se till att textilier håller sig hela och rena länge, skyddar Tvätteriförbundets medlemmar både människa och miljö. Men det blir ett hack i denna positiva kurva när textilier försvinner på vägen. Kostnaden försvinner dock ej utan skapar osäkerhet vid anbudslämning. Vi skulle gärna se att textilsvinnet motarbetades mer aktivt som ett led i en ansvarsfull textilhantering. Tyvärr är det ofta både en gömd och glömd fråga.

Spårbara textilier och system

Metoden för att mota textilsvinnet är i grunden enkel. Den förutsätter ett fokuserat arbetssätt, både hos beställarna inom vårdsektorn och hos tvätterierna. Det handlar om rutiner och tydlighet med information. Därutöver finns tekniska möjligheter.

Genom att använda RFID-chip tillsammans med ett plaggdistributionssystem går det exempelvis att ända ner på avdelningsnivå få kontroll på var arbetskläderna befinner sig. Även andra textilier går att göra spårbara. Det är ett mycket effektivt sätt att minska svinn av textilier.

Den svenska tvätt- och textilservicesektorn står redo att hjälpa till. Genom att aktivt motarbeta textilsvinn kan våra beställare sänka sina kostnader för textilservice och vi kan göra ytterligare en insats för miljön.

Jan Kluge, ordf. Sv. Tvätteriförbund
Tor-Björn Angin, v. ordf. Sv. Tvätteriförbund

Tvätteriförbundet och Tvätteriförbundets Service AB

Årsmötet den 17 maj 2018
valde följande styrelseledamöter.

Ordförande

Jan Kluge – Malmö

Ordinarie ledamöter

Tor-Björn Angin – Kålleröd
Johanna Persson – Trelleborg
Jonas Gambel – Svedala
Lise Björevall – Bengtsfors
Fredrik Lagerkvist – Bromma
Jonny Hägerström – Åby
Fredrik Andersson – Oskarström

Adjungerad

Daniel Kärrholt – Staffanstorps

Till ledamöter i valkommittén valdes

Anders Isgren – Bromma
Carl-Johan Björkman – Limhamn
Patrik Keller – Tyresö

Till revisor valdes

Auktoriserad revisor

Katarina Persson – Malmö

Ersättare Auktoriserad revisor

Christian Rosén – Malmö

Lekmannarevisor

Lennart Jaldin – Göteborg

Ersättare

Robert Serruys – Höllviken

Vid årets slut fanns 76 företagsmedlemmar och
57 leverantörsmedlemmar.
Styrelsemöten 2018-02-06, 2018-05-16, 2018-05-17, 2018-09-13 och 2018-11-14

Ordinarie bolagsstämma med Tvätteriförbundets Service AB hölls torsdagen den 17 maj.

IKEM:s avtalsråd för tvättindustrin

Avtalsrådet utgör en viktig kontaktyta mellan IKEM och IKEM-anslutna företag för behandling av frågor rörande kollektivavtalet med IF Metall för tvättindustrin, exempelvis anställnings- och lönefrågor. Avtalsrådet har under 2018 varit vilande utan möten beroende på mellanperiod i kollektivavtalsförhandlingarna. Avtalsrådet återupptar arbetet under 2019 i syfte att förbereda avtalsförhandlingarna våren 2020.

Samarbeten

De organisationer Tvätteriförbundet samverkar med i Norden är Brancheorganisationen för vask och textiludlejning (BVT), Textilserviceförbundet i Finland och Norsk Renseri- og Vaskeriforening. På europeisk nivå är vi medlemmar inom ETSA – European Textile Services Association och CINET Professional Textile Care, samt samverkar med andra nationella branschföreningar i Europa och TRSA i USA. Vi har också ett samarbete med Messe Frankfurt om Texcare.

Branschindex

SCB Tvätteriförbundet och SCB fortsätter att presentera kostnadsprisindex för Tvätteribranschen. Indexet presenteras månadsvis och levereras som en PDF-fil via e-post. Index finns också för nedladdning via hemsidan. Index finns nu också på engelska.

Beträffande den ekonomiska ställningen för såväl Tvätteriförbundet och Tvätteriförbundets Service AB hänvisas till separata resultat- och balansräkningar.

MALMÖ i december 2018

Förbundsordförande

Jan Kluge

Styrelsen bestående av

Tor-Björn Angin · Fredrik Lagerkvist · Lise Björevall
Johanna Persson · Jonny Hägerström · Fredrik Andersson · Jonas Gambel

Förbundsdirektör

Daniel Kärrholt



SVERIGES TVÄTTERIFÖRBUND

040 - 685 14 00

info@tvatteriforbundet.se

www.tvatteriforbundet.se

www.kemtvätt.se

www.textilservicebranschen.se

Tack för möjlighet att använda bilder och text.

WE SUPPORT



Since 2016 Sveriges Tvätteriförbund has been committed to the UN Global Compact corporate responsibility initiative and its principles in the areas of human rights, labour, the environment and anti-corruption.